

Eindelijk uitdagend lesmateriaal voor gemengde leerweg

Hands On

Hands On is de nieuwe lesmethode voor het vmbo-groen die aansluit op competentiegericht onderwijs en digitale toepassing. De eerste modules voor de gemengde leerweg zijn beschikbaar.

‘Eindelijk krijgen mijn gl-leerlingen wat ze nodig hebben,’ dacht docente Marijke Benedictus toen ze inzage kreeg in de nieuwe methode *Hands On*. Sinds 15 augustus – vanaf dat moment waren de eerste drie modules beschikbaar – bereidt ze zich voor op de lessen voor haar vmbo-leerlingen in de gemengde leerweg (gl) in Zwolle (Groene Welle). De methoden die ze eerder gebruikte - Groenbewust bijvoorbeeld en zelf ontwikkeld materiaal - voldeden niet, vindt ze. De resultaten bleven achter.

Competentiegericht

Haar bevinding sluit aan bij de constatering van de onderwijsinspectie dat het onderwijs in de gemengde leerweg bij aoc's onder de maat is. Leerlingen beheersen niet voldoende van wat ze zouden moeten beheersen. Een oorzaak zou kunnen zijn dat ze soms met leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg (bb en kb) in één klas zitten. Ze worden niet genoeg uitgedaagd. Maar volgens de AOC Raad is gebrek aan geschikte leermiddelen er mede debet aan, zeggen Peter van Loon en Liesbeth Eugelink die als relatie- en projectmanager betrokken zijn bij de ontwikkeling van de nieuwe methode. Toen het Ontwikkelcentrum in 2011 begon met de voorbereiding van de productie van *Hands On* hebben de ontwerpers nadrukkelijk gekeken naar wat nodig is voor gl-leerlingen. “Die leerlingen moeten kunnen plannen, verbanden kunnen leggen, zelfstandig werken en samenwerken”, zegt Van Loon. “We willen deze leerlingen uitdagen. Daarom zit er steeds een complexe opdracht in met een dilemma.” De methode is een opvolger van de methodes Vakwerk en Groenbewust. Die methoden waren aan vernieuwing toe, aldus

Eugelink, omdat ze statisch zijn, niet gericht op competentiegericht onderwijs en niet geschikt voor gl-leerlingen. “De opvattingen over leermiddelen zijn veranderd door ervaringen met bijvoorbeeld de modules die ontwikkeld zijn voor de Werkplekkenstructuur of de arrangementen voor het project Groen Proeven. Scholen bereiden zich voor op competentiegericht onderwijs. De competentiegerichte en beroepsgerichte aanpak is kenmerkend voor de nieuwe methode. Vandaar ook de naam *Hands On*.”

Rooster

Het Ontwikkelcentrum zocht bij de ontwikkeling nadrukkelijk naar docenten die ervaring hebben met landbouwbreed, met competentiegericht onderwijs of met Groen Proeven. Het resultaat is een vernieuwde lesmethode die uit zes modules rond drie bedrijfstypen bestaat: een tuincentrum, aardappelverwerkend bedrijf en kinderboerderij. Scholen kunnen zelf bepalen in welke volgorde ze de modules aanbieden. Het materiaal is geschikt voor digitale toepassing op de pc, laptop, tablet of smartphone en daardoor interactief. Met de digitale uitgave kunnen leerlingen vrij zelfstandig de stof doornemen. Er zitten oefenopdrachten in, ze moeten plannen, samenwerken. Een docent kan begeleiden. “De gedroomde situatie”, denkt Van Loon. Maar helaas beschikken niet alle vmbo-scholen over voldoende digitale faciliteiten, daarom is de methode ook in papieren versie beschikbaar. Alle vmbo-vestigingen van Clusius College gebruiken de methode. Sommige vestigingen gebruiken de digitale versie, zoals in Schagen, andere de papieren uitgave. Ook het vmbo-groen Sneek (Nordwin College) gaat de papieren versie

De competentie- en beroepsgerichte aanpak is kenmerkend voor de methode'

De methode Hands On daagt gl-leerlingen uit via complexe opdrachten rond een kinderboerderij, een aardappelverwerkend bedrijf of een tuincentrum

gebruiken. In Zwolle werken de leerlingen met laptops. Na een les in de eerste schoolweek is het nog te vroeg om te horen wat ervaringen zijn van leerlingen. Duidelijk is wel dat de methode organisatorische aanpassingen vraagt, bijvoorbeeld bij de roostering van ruimtes.

Indruk

Zo is het voor de module van het aardappelverwerkend bedrijf handig de lessen te geven in een voeding- of VAP-lokaal. In Purmerend worden de drie beschikbare modules in drie groepen parallel gegeven. Zo kun je de ruimtes makkelijker indelen, aldus vestigingsdirecteur Kees Schilder. Linda Waal, docente in Schagen laat weten dat het een flinke puzzel was voor roostermakers. Zo biedt de school de module waarbij het voedinglokaal nodig is aan op het moment dat vierdejaars leerlingen op stage zijn. Marijke Benedictus loopt in Zwolle tegen andere opstartproblemen aan. Omdat haar school in de zomer ook een nieuw intranet in gebruik heeft genomen, zoekt ze naar een mogelijkheid voor haar leerlingen om hun planning zo op te slaan dat zij die ook in kan zien. En zowel Waal als Benedictus vragen zich af hoe

het gebruik uit zal pakken. Hoe lang zullen leerlingen bijvoorbeeld bezig zijn met een module? Klopt de planning? Maar de eerste indruk is goed. “Het is mooi materiaal,” vindt Waal, “voor het eerste hebben we lesmateriaal dat helemaal is gericht op gl-leerlingen. Alle eindtermen zijn er in verwerkt. En het is mooi vormgegeven.” Kees Schilder vindt de structuur goed: “Het is opgezet volgens herkenbare vaste lijnen. En het sluit aan bij de ervaringen met Groen Proeven.” Benedictus herkent dit. Ze gebruikte het materiaal van Groen Proeven om de hiaten in kennis op te vullen. “Eindelijk heb ik het betere lesmateriaal gevonden waar ik al langere tijd naar op zoek was. Gl-leerlingen vinden hier echte verdieping.”

De eerste vijf modules zijn digitaal beschikbaar. In de loop van dit najaar zullen alle modules zowel in papieren versie als digitaal beschikbaar komen. Het Ontwikkelcentrum wil daarna werken aan modules voor de andere leerwegen.

De modules zijn zowel digitaal als in papieren versie beschikbaar. Meer informatie: www.ontwikkelcentrum.nl/handson ■